

προσετίθετο τὸ κοινὴ ἡ κοινός, τοῦτο ἐγίνετο πρὸς δήλωσιν τοῦ δτού ἦτο ἡ κοινοτικὴ καντζηλλαρία ἡ δ κοινοτικὸς καντζηλλιέρης, καὶ δὲν ἐσήμαινεν δτού ὑπῆρχε μόνον μία καντζηλλαρία κοινὴ δι' ὅλην τὴν περιοχὴν (ώς δ Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ἔνθ' ἀν., 284 ἀναφέρει). Ἡ προσθήκη δὲ αὕτη ἦτο ἀναγκαία πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων ὑπαρχόντων ἐν τῷ τόπῳ καγκελλαρίων ἡ καγκελλαριῶν, ως ἡσαν λ.χ. αἱ ἀρχιεπίσκοπικαι, αἱ προξενικαι κλπ. βλ. I. ΒΙΣΒΙΖΗ, Οἱ Κοινοὶ Καγκελλάριοι τῆς Νάξου ἐπὶ Τουρκοκρατίας, εἰς Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ δικαίου, IB', καὶ εἰς ἀνάτυπον, 3, 8, 9).

4 - 5 νομιμαρισμένα = ἐκ τοῦ ἵταλ. nominare, κατονομάζω.

10. μόδο = ἐκ τοῦ ἵταλ. modo, τρόπος, μέσον.

13. γροικῶντας = ἐκ τοῦ ρημ. ἀγροικῶ, ἀκούω, κρίνω. (βλ. Ἰστορικὸν Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐν λ.).

17. νοδαρικὸ = νοταριακόν.

19. 21. 22. ταράτζα, ἦτο τὸ κτῆμα τὸ ἀγροτικόν, πιθανῶς, τὸ ἐπιπεδόστρωτον, τὸ ἐπὶ τῶν κλιτύων καλλιεργημένον, ὑποβασταζόμενον ὑπὸ τειχίου.

20. ἡπλένωντεν = ἀντὶ ἐπλέρωνεν.

20. 21. 22. χαράτζιν ἀφεντικὸ = χαράτζι ἀφεντικὸ ἦτο δ φόρος δ πληρωνόμενος πρὸς τὸν κυρίαρχον (βλ. ἔγγρ. ὑπ' ἀρ. 3).

21. ὅπλιγος = ἐκ τοῦ ἵταλ. obbligare, ὑποχρεωμένος.

23. ἀποκόβγονν (βλ. ὑπ' ἀρ. 4 ἔγγραφον).

23. 24. στιμάρονν = ἐκ τοῦ ἵταλ. stimare, ἐκτιμῶ.

24. ὅββερ = ἐκ τοῦ ἵταλ. ovvero, ἢ.

26. 27. γῇ ἀντὶ ἥ.

26. 28. παχτωμένα (βλ. ὑπ' ἀρ. 2 ἔγγραφον).

28. κόντρα = ἐκ τοῦ ἵταλ. contro, ἐναντίον.

11

Λυτὰ Μ. 5. Ἀντίγραφον. Ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου Μυκόνου τῆς 30 Ἰουλίου 1665.

Διάδικοι. Πιέρρος Σκορδίλης — ἡ σύζυγός του Ἀννοῦσα θυγάτηρ Γεωργίου Στάθη.

Διαζύγιον.

Τοῦ Πιέρρου Σκορδίλη

||² + Εἰς δόξα Χριστοῦ, ἀμήν. 1665 Ἰουλίου 30, στὴ Μύκονο. Τὴν σήμερον συγκα||³θήμενος ὁ πανιερώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπι||⁴σκοπῆς Σίφνου καὶ Μυκόνου κύριος, κύριος Ἀθανάσιος, συνοιμρισμένοι παρόντος||⁵ οἱ αἰνδεσιμώτατοι ἄγιοι κληρικοί, παρόντος συγκαθήμενος καὶ ὁ ποτὲ ἐκ||⁶λαμπρος ἀφέντης Πιέρρος Σκούταρης σὺν τοῖς λοιποῖς ἱεροῖς ἐρχόμενοι εἰς τὴν||⁷ἀκρόασιν τῆς ἐξέφλησις τῆς

διαφορᾶς γενομένης ἀνάμεσα τοῦ κύρου Πιέρρου^{||8} Σκορδίλη, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ κερ' Ἀννοῦσα γυνὴ τοῦ ἀνωθεν Πιέρρου καὶ θυγατέρα τοῦ Γεώργη Στάθη, παριστάμενοι ἔνμπροστεν εἰς τὴν ἀνωθεν δικαιοσύνην.^{||9} Γυρέβοντας καὶ προφασίζοντας ἡ ἀνωθεν Ἀννοῦσα ὁ διὰ νὰ χωριστῇ τὸν ἀνωθεν ἀνὴρ αὐ^{||11}τῆς Πιέρρο, ὅποιος ἀνωθεν πανιερώτατος σὺν τοῖς λοιποῖς αληρικοῖς καταλεπτῶς καὶ^{||12} μὲ μεγάλη στόχασιν γροικῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμφοτέρων καὶ συλλογί^{||13}ζοντας τοὺς θείους καὶ ιεροῖς νόμους¹ καὶ τὸν θεῖον καὶ ιερὸν Εύβαγγελιστὴν Μανθαῖον, ὁ ὅποιος^{||14} λέγει· οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἀνθρωπος μὴ χωριζέτω· εἰς τοῦτο μὴν εὑβρίσκοντας^{||15} αἰτέα ὁ διὰ νὰ χωριστῇ τὸ ἀνωθεν ἀνδρόγυνον, εἰς τοῦτο, τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος,^{||16} κράζει, κρίνει καὶ ἀπορασίζει, νὰ εἴναι τὸ ἀνδρόγυνον ἐνωμένον κατὰ τοὺς θείους νόμους, καὶ ὅ^{||17}ποτας ἡ ἀνωθεν Ἀννοῦσα εἰρηνεμένη μὲ τὸν ἀνὴρ αὐτῆς Πιέρρον. Εἰς τοῦτο δίδει ἡ ἀνωθεν^{||18} δικαιοσύνη τοῦ ἀνω λεγομένου Πιέρρου παντοίαν καὶ γεμάτην ἔξουσίαν νὰ ποσεδέρῃ^{||19} καὶ νὰ ἔξουσιάζῃ τὰ πράματα καὶ προυκὶ τῆς ἀνωθεν Ἀννοῦσας, στεκούμενα,^{||20} περπατούμενα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα, περὸ νὰ εἴναι τὸ ἀνωθεν γυναικο-^{||21}προύκι σῷον κατὰ τὴν κοντετζίο τῶν προκοσυμφώνων τως καὶ τὰ ἔξης.^{||22} "Ετζι
ἔχριναν καὶ ἡποράσισαν καὶ θέλουν ἀπογράψουν καὶ ὑπὸ χειρός τους.—

^{||23} Ἀθανάσιος Σίφνου

^{||24} Παπᾶ Γεράσιμος Βίδος καντζηλιέρης Μυκόνου.

²⁴ παπα γερασιμος βιδος καντζηλιερης μικονου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ἀπορρίπτεται αἵτησις διαζυγίου τῆς συζύγου, μὴ προτεινομένου νομίμου τινὸς λόγου διαζεύξεως, καὶ δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν σύζυγον νὰ κατέχῃ καὶ καρποῦται τὴν προῖκα τῆς γυναικὸς (φαίνεται ὅτι ἡ σύζυγος εἶχεν ἀπομακρυνθῆ τῆς συζυγικῆς οἰκίας), διαφυλαττομένης ὅμως ταύτης σῷας εἰς τὴν κυριότητα τῆς γυναικὸς συμφώνως πρὸς τὴν κοντετζίο τοῦ προκοσυμφώνου. (Διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως, τῆς κατωτέρῳ δημοσιευμένης ὑπὸ ἀρ. 14, ἐδόθη τὸ διαζύγιον).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Εἰς τὸ δικαστήριον συγκάθηται καὶ ὁ τότε Ἐπίτροπος καὶ Κριτὴς Μυκόνου Πιέρρος Σκούταρης. Ἐκ τῆς διατυπώσεως ὅμως τῆς ἀποφάσεως, φαίνεται ὅτι οὗτος δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν λῆψιν αὐτῆς, καὶ τοῦτο, προφανῶς, διότι ἐπρόκειτο περὶ ὑποθέσεως διαζυγίου, γῆτις ὑπήγετο εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν τῶν ἔκκλησιαστικῶν δικαστηρίων.

9. 18. δικαιοσύνη, ἀντὶ δικαστήριον.

15. αἰτέα, ἀντὶ αἰτία.

18. ποσεδέρῃ = ἐκ τοῦ ἵταλ. possessedere, κατέχω, γέμισμαι.

19. στεκούμενα = ἀκίνητα.

19. περπατούμενα = κινητά, ἵδια τὰ ζῷα (αὐτοκίνητα).

20. 21. γυναικοπρούνι = ἡ προΐξ τῆς γυναικός.

12

Κῶδις M. 136. Πρωτότυπον. Ἀπόφασις Ἀρχιεπισκόπου Σίφνου καὶ Μυκόνου τῆς 2 Αὔγουστου 1665.

Διάδικοι. Νικολὸς υἱὸς τοῦ Ἀνδριᾶ Γενιάτζου καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ Κουμέτα καὶ Ἀννοῦσα — Μαρῖνος Φέσκος.

* Ακύρωσις προικοσυμφώνου.

Εἰς δόξα Χριστοῦ, ἀμήν. 1665 Αὔγουστου 2, στὴ Μυκόνο.

||² + Τὴν σήμερον συγκαθεζόμενος ὁ πανιερώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἀγιωτάτης ||³ ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου καὶ Μυκόνου κύριος, κύριος Ἀθανάσιος εἰς τὴν ἀκρό||⁴ασιν τῆς ἔξεφλησις τῆς διαφορᾶς γενομένης ἀνάμεσα τοῦ Νικολοῦ σκλάβου, υἱὸς τοῦ ||⁵ Ἀνδρ*(ι)*ᾶ Γενιάτζου ὅμαδι μὲ τὶς ἀδερφές του, ἡ Κουμέτα καὶ Ἀννοῦσα, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ||⁶ ὁ Μαρῖνος Φέσκος. Ἀφορμὴ διὰ ἓνα κομμάτι ἀμπέλι καὶ ἓνα σπίτι, ὃπου ἐπροκοδιά||⁷βασεν ὁ (sic) ἀνωθεν ἀδερφὲς τοῦ ἀνω λεγομένου Μαρίνου, τὰ ὅποια πράματα ἦταν τοῦ||⁸ ἀνωθεν Νικολοῦ· καὶ ὁ ἀνω λεγόμενος Νικολὸς δὲν ἦτον παρών, ὅταν ἔγινεν τὸ ἀνω||⁹θεν προκοσύμφωνον, μήτε ὁ γραμματικὸς τὸ ἥκουσεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀνω λεγο||¹⁰μένου Νικολοῦ, πὼς τάζει τὰ ἀνωθεν πράματα τῆς ἀνιψίας του. Καὶ ἐπειδὴ τὴν σή||¹¹μερον νὰ ἐσκλαβώθην ὁ ἀνωθεν Νικολὸς ἀπὸ γαλιόττες τούρκικες καὶ νὰ τὸν ἐ||¹²πουλήσουν εἰς τὰ κάτεργα· καὶ τὴν σήμερον εὐβρι^(σ)κόμενος ὁ πολλὰ ἐκλαμπρος ||¹³ ἀφέντης Πιέρρος Σκούταρης καὶ νὰ ἐμήνυσεν εἰς τὴν Χίο νὰ ξαγοράσουν τὸν ||¹⁴ ἀνωθεν σκλάβον διὰ γρόσα 1... καὶ ἀπομένοντας ὁ ἀνωθεν ἀφέντης Σκούταρης ||¹⁵ καὶ ἥδωσεν τὴν ἀνωθεν σκλαβιὰ διὰ τὸ Νικολὸν τὸν ἀνωθεν. Καὶ ὁ ἀνωθεν Νικολὸς ||¹⁶ μὴν ἔχων ἄλλο μόδον πῶς νὰ εὐγάλῃ τὴν ἀνωθεν ἀγοράν του, ἐνεφανιστήκασιν εἰς τὴν ἀνωθε||¹⁷ δικαιοσύνη, μιλῶντας ἡ μία μεριὰ καὶ ἡ ἄλλη τὰ δικαιώματά τους. Ἡ ὅποια ἀνωθεν||¹⁸ δικαιοσύνη καταλεπτῶς καὶ μὲ μεγάλη στόχασιν γροικῶντας τὰ δικαιώματα τῶν ἀμφο||¹⁹τέρων, [συ]τυλλογίζοντας πὼς εἰς τὸ ἀνωθεν προκοσύμφωνον δὲν ἦτον ὁ ἀνωθεν Νικολὸς παρών||²⁰ καὶ τὴν σκληρότητα τοῦ ἀνωθεν Μαρίνου, ὃποιος ὡς ἀχάριστος δὲν ἐγύρεψεν νὰ τοῦ ἀβοηθή||²¹σῃ εἰς τὴν σκλαβιάν. Εἰς τοῦτο, τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος, κράζει, κρίνει καὶ ἀποφα||²²σίζει νὰ παίρνῃ ὁ ἀνωθεν σκλάβος τὸ ἀπέλι καὶ τὸ σπίτι, νὰ τὸ πουλῇ ὁ διὰ νὰ πλε||²³ρώσῃ τὴν σκλαβιάν του, ὡς καθὼς οἱ θεῖοι νόμοι διακελέβουσι καὶ λέσι τὸν ἀχάριστον||²⁴ οἱ

⁵ ἀνδραγενίατζου

